

Калініна А. К.

СПЕЦИФІКА ОДНОАКТНИХ П'ЄС СЛАВОМИРА МРОЖЕКА

Анотація. У статті досліджено характерні риси, притаманні одноактним п'єсам польського драматурга ХХ століття Славомира Мрожека. Творчість письменника тягнє до театру абсурду, для неї характерним є гротеск, гостра сатира, пародія, контрастні поєднання непоєднуваного, ексцентричність. За допомогою різних засобів комічного Мрожек вибудовує світ своїх драм, які завжди порушують суспільні та політичні проблеми. Основні мотиви у творах письменника – це мотив свободи, мотив життя та смерті, мотив суперечки та змагання природи і культури. Одноактні п'єси Мрожека – це короткі влучні тексти, що несуть у собі риси класичної «малої п'єси» ХІХ століття та абсурдної, гротескної ХХ століття. У статті прослідковано історію становлення та розвитку польської та європейської одноактної п'єси упродовж ХІХ та ХХ століть, її ознаки та особливості, та проаналізовано втілення цих ознак у конкретних драмах Славомира Мрожека. Серед таких драм найбільш відомими є «На повному морі», «Кароль», «Стриптиз», «Забава», «Кінолог у сум'ятті», «Чарівна ніч», «Полювання на лиса», короткий аналіз окремих творів подається у статті. Окрема увага звернена на представлення та опис типових дійових осіб п'єс Мрожека, яких найкраще дослідив польський літературознавець Ян Блонський. Кожному з персонажів драм притаманна особлива стереотипна риса, що реалізується у дії драм та підкреслюється вчинками героїв. Одноактна п'єса – це влучне вираження проблем сучасності у невеликій формі, що потребує великої майстерності. Одноактні п'єси Мрожека гострі, абсурдні, інтелектуальні, злободенні. Мова творів сповнена фразеологізмів, крилатих висловів, говірок та діалектної лексики. Головним для автора є теж ефект несподіванки та намагання здивувати читача, викликати неоднозначні емоції та переживання. У статті подається більш детальний аналіз однієї з драм Мрожека – «Полювання на лиса», головним героєм якої виступає стереотипна постать Лиса, що надає драмі алегоричності, ознак байки, езопової мови. Ця драма є типовим прикладом втілення особливостей, характерних ознак одноактних п'єс Славомира Мрожека. Метою статті є огляд, аналіз та дослідження творчості визначного польського драматурга Славомира Мрожека крізь призму його одноактних п'єс.

Ключові слова: драматургія, одноактна п'єса, малі театральні-драматичні форми, театр абсурду, польський театр, сатира, стереотип, абсурд.

Інформація про автора: Калініна Ангеліна Костянтинівна, студентка, кафедра полоністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Електронна адреса: Anhel98@i.ua

Kalinina A.

THE SPECIFICITY OF SLAVOMIR MROZHEK'S ONE-ACT PLAYS

Abstract. The article examines the characteristic features of the one-act plays of the Polish playwright of the twentieth century Slavomir Mrozek. The creativity of the writer tends toward the Theater of absurd, it is characterized by grotesque, sharp satire, parody, contrasting combination of incompatible things as well as eccentricity. Mrozek creates the world of his dramas by using various means of comic. He describes numerous social and political problem in his dramas. The main motives of the writer's works are the motive of freedom, the motive of life and death, the motive of the dispute and the antagonism of nature and culture. Mrozek's one-act plays are short and rational, they have features of the classic "small play" of the 19th century and traits of the absurd, grotesque play of the 20th century. The article traces the history of the formation and development of the Polish and European one-act play throughout the 19th and 20th centuries, its features and characteristics, furthermore the embodiment of these features in specific dramas of Slavomir Mrozek were analyzed. Among such dramas, the most famous ones are 'At Sea', 'Karol', 'Strip-tease', 'Zabawa', 'Dilemmas of a dog breeder', 'The magical night', 'Fox hunting', a brief analysis of individual works is presented in the article. Particular attention is paid to the presentation and description of the typical characters of Mrozek's plays, which were diligently studied by the Polish book critic Jan Blonsky. Each of the characters have a special stereotypical trait that is actualized in the acts of the dramas and is emphasized by the actions of the characters. A one-act play is a convincing view of the actual problems in a small form, which requires great skill. Mrozek's one-act plays are sharp, absurd, intellectual as well as topical. The language of the works is full of idioms, eloquent expressions and dialects. The surprise effect and attempts to astonish the reader and to cause ambiguous emotions are the main target for the author. The article provides a more detailed analysis of one of Mrozek's

dramas – ‘Fox Hunting’, the main character of which is the stereotypical figure of Fox, which gives allegory, signs of fable, Aesopian language to the drama. This work is a typical example of the embodiment of the characteristic features of Slavomir Mrozek’s one-act plays. The purpose of the article is review, analysis and research of the works of the outstanding Polish playwright Slavomir Mrozek through the prism of his one-act plays.

Key words: drama, one-act play, small dramatic and theatrical forms, the Theater of absurd, the polish theatre, satire, stereotype, absurd.

Information about author: Kalinina Anhelina, student, department of Polish studies, Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv.

E-mail: Anhel98@i.ua

Kalinina A.

OSOBLIWOŚCI JEDNOAKTÓWEK SŁAWOMIRA MROŻKA

Streszczenie. Artykuł analizuje charakterystyczne cechy, właściwe jednoaktówkom polskiego dramaturga XX wieku Sławomira Mrożka. Twórczość pisarza schyla się do teatru absurdu, charakteryzuje się groteską, ostrą satyrą, parodią, kontrastowymi połączeniami sprzeczności, ekscentrycznością. Przy pomocy różnych środków wywołania komizmu Mrozek buduje świat swoich dramatów, które zawsze podejmują kwestie społeczno-polityczne. Głównymi motywami dzieł pisarza są motyw wolności, motyw życia i śmierci, motyw sprzeczności i rywalizacji pomiędzy naturą a kulturą. Jednoaktówki Mrożka to krótkie trafne teksty, które niosą w sobie cechy zarówno klasycznej „małej sztuki” XIX wieku i absurda, groteskowego dramatu XX wieku. Artykuł bada historię utrwalenia i rozwoju polskiej i europejskiej jednoaktówki w ciągu XIX i XX wieku, jej właściwości i osobliwości, i analizuje wcielenie tych właściwości w konkretnych dramatach Sławomira Mrożka. Spośród tych dramatów najbardziej znanymi są „Na pełnym morzu”, „Karol”, „Strip-tease”, „Zabawa”, „Kynolog w rozterce”, „Czarowna noc”, „Polowanie na lisa”, krótką analizę których podano w artykule. Szczególną uwagę zwrócono na przedstawienie i opis typowych osób dramatu, które najlepiej zostały zbadane przez polskiego literaturoznawcę Jana Błońskiego. Każdemu z bohaterów dramatu jest właściwa szczególna stereotypowa cecha, która realizuje się podczas akcji i podkreśla się postępowaniem bohaterów. Jednoaktówka jest udanym pokazaniem problemów nowoczesności w postaci małego formatu, co potrzebuje wielkiego mistrzostwa. Jednoaktówki Mrożka są ostre, absurdalne, intelektualne i aktualne. Język utworów jest pełny frazeologizmów, idiomów, gwar i dialektów. Głównym dla autora jest też efekt niespodzianki i staranie się zaskoczyć odbiorcę, wywołać kontrowersyjne emocje i zmartwienia. W artykule jest przedstawiony bardziej precyzyjny opis jednego z dramatów Mrożka mianowicie „Polowanie na lisa”, głównym bohaterem którego występuje stereotypowa postać Lisa, co nadaje jednoaktówce alegoryczności, cech bajki, mowy Ezopowej. Ten dramat jest typowym przykładem wcielenia osobliwości, charakterystycznych cech jednoaktówek Sławomira Mrożka. Celem danego artykułu jest przegląd, analiza i badanie twórczości słynnego polskiego dramaturga Sławomira Mrożka przez pryzmat jego jednoaktówek.

Słowa kluczowe: dramat, jednoaktówka, małe formy teatralno-dramatyczne, teatr absurdu, teatr polski, satyra, stereotyp, absurd.

Nota o autorze: Kalinina Angelina, studentka katedry polonistyki, Instytut filologii, Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki.

E-mail: Anhel98@i.ua

Славомир Мрожек – один з найвизначніших польських драматургів ХХ століття, король абсурду, гротеску і сатири. За допомогою абсурду та пародії Славомир Мрожек у своїй творчості намагається визначити правила, за якими людина функціонує в суспільстві. Драматург отримав звання найкращого польського жартівника та насмішника, який досконало викриває, аналізує та перелицьовує абсурдну дійсність Польської Народної Республіки. Під час спектаклів тогочасні глядачі швидко вловлювали всі політичні алузії творів Мрожека, і більше того, пристрасно вишуквали ці натяки та

посилання, бачачи їх навіть там, де сьогодні це було б ледь видиме або й взагалі непомітне. Загалом, творчість Славомира Мрожека завжди була пов’язана з політикою, наскрізь просочена нею. Письменник порушував складні суспільні проблеми, але й одночасно звертався до етики. Мрожек розмірковував на тему норм людської поведінки, які яскраво виявляються у стосунках з іншими людьми і обумовлені суспільними, політичними і культурними обставинами.

Драматургію Славомира Мрожека сміливо вписуємо в рамки театру абсурду. У творчості драматурга знаходимо ряд засобів творення ко-

мічного. Це, передусім, відхід від норм логіки та праксеології, що виявляється у логічній невідповідності вчинків та реплік дійових осіб, конструювання недоречних діалогів, де панує абсолютна відсутність зв'язку між фразами співрозмовників. Комізм, між іншим, виражений і за допомогою непорозумінь, неправильної аргументації, абсурдних діалогів. Іншим уживаним прийомом у драмах Мрожека є пародія, яка характеризується перебільшенням, згущенням, більш яскравим вираженням певних рис пародійованих явищ. У деяких творах письменник пародіює літературні мотиви, існуючі форми драматургії, стилі мови і мовлення. Важливими засобами комічного теж є контраст і несподіванка, які бачимо на прикладі контрастних поєднань, несподіваних зіставлень несумісних явищ і понять, що особливо втілено на площині мови. Саме парадокси, здивування та несподіванки будують хребет творів представника абсурдної течії драматургії. Варто звернути увагу і на широко представлені у творчості Мрожека гостру уїдливу сатиру на суспільні та політичні проблеми, вади суспільства і особистості зокрема, та гротеск, характерними рисами якого є дисгармонія, невідповідність, ексцентричність, екстравагантність та надмірне химерне перебільшення. Суголосним термінові «театр абсурду» є власне саме поняття абсурду як такого. Якщо театр абсурду – це комплекс явищ, що представлені у сучасному театрі, то абсурд, за словами Томпсона, може бути виявлений у вигляді змісту, риси, почуття, атмосфери, бачення світу. У п'єсах Мрожека можемо знайти безліч абсурдних ситуацій. Абсурд у нього – це не тільки дивні жарти, незрозуміла поведінка деяких персонажів або недоречність певних сцен, але й часто це сюжетотворчий елемент, що надає дії свою парадоксальну логіку. Польська дослідниця творчості Славомира Мрожека Ельжбета Сидорук про втілення комічного в творчості письменника у своїй праці «Антропологія і гротеск у творах Славомира Мрожека» писала так: «застосування поняття абсурду в інтерпретації творчості Мрожека є основним, але, однак, у іншому значенні, ніж у випадку п'єс Бекетта чи Йонеско. У їхньому театрі абсурд з'являється на іншій площині. У них абсурд виокремлюється зі стосунків між людиною і неявним абсолютом і таким чином показує метафізичну перспективу. Натомість у світі драм Мрожека – з відношення людина – людина (у відношенні до одиниці чи

збірного поняття)» [6]. Малгожата Сугера, однак, у монографії «Драматургія Славомира Мрожека» акцентує увагу на вмінні письменника у найкращий спосіб показувати абсурдну реальність: «багаторазово підкреслено просто-таки математичний принцип дії фантазії Мрожека, котрий – вибравши якесь абсурдне відображення дійсності, що його оточує – з залізною логікою доводить його на сцені до остаточного результату» [7].

Драми Славомира Мрожека є віддзеркаленням майже усіх змагань людини з сучасністю, позаяк у творах письменника знаходимо й проблему свободи, проблему смерті, проблему суперечності між природою і культурою. Ці, а також багато інших проблем постають у творах драматурга, особливе втілення вони знаходять у низці одноактних п'єс Мрожека.

Упродовж усього свого творчого шляху Славомир Мрожек розвивав свою майстерність написання одноактних п'єс – малих театральних драматичних форм, якими керують права та традиції спектаклю. В одноактних п'єсах універсальна гра пристосована до актуальних та логічних вимог сцени, що існує за правилом «тут і зараз».

Короткі драматичні форми, які ще в XIX столітті мали назву «малі п'єси» (або «малі п'єски», утворюють цілу низку творів, що за традицією залишаються у колі впливів низького комізму, гротеску, пародії, бурлеску. Такий родовід упродовж цілого століття знижував рівень «малих п'єс», обмежував їх жанрові зв'язки, надавав виміру другорядності у порівнянні до будь-яких спроб більш високих жанрово, як наприклад малій трагедії або одноактній високій комедії. До таких «малих п'єс» належать такі літературні жанри, як інтермедії, фарси, ярмаркові п'єси, невеликі ідилії, монологи, діалоги, опери, оперети, балетні сцени. Власне в XIX столітті в польському театрі розповсюджений явищем були складені спектаклі. Поєднували пятиактні і трьохактні п'єси з одноактною або двоактною, концертом, танцювальною сценкою, сценічною шарадою. За такої структури спектаклю одноактна п'єса ставала обов'язковим незамінним елементом.

У своєму сучасному вигляді одноактна драма вийшла з-під пера Мольєра ще у XVII столітті. Тоді й з'явилася назва «п'єса в одному акті». На відміну від інших малих форм, вона харак-

теризувалася своїм антикласицистичним спрямуванням, бо відкидала притаманну великій традиції велику тему, велику форму і великий стиль. З самого початку одноактна п'єса існувала поза законами побудови драматичного твору як вираження творчої свободи сцени і нерегулярна діяльність практика театру, не людини пера. Визначала особливість одноактної драми майстерність виконавців, що підтверджувалось гучними оплесками глядацького залу, який потребував розваги, різноманіття, актуальності, новизни. Ці потреби задовольняла власне «мала п'єса».

У XIX столітті польський театр вбирав у себе різні драматичні жанри, починаючи від високої трагедії, героїчної опери і закінчуючи вкрай низьким фарсом, у сконденсованому та подрібненому вигляді. Це був своєрідний «сад» мініатюрних театральних-драматичних форм, у якому твори тяжіли до зменшення тексту, надаючи йому розміру одної сцени, що вимагало неабиякої майстерності як письменницької, так і акторської. Головним елементом, що вибудовував форму твору стала ситуація. XIX століття було визначне з огляду на велику кількість різноманітних жанрів, де важливе місце посідає одноактна п'єса, з характерними в той час для неї рисами романтизму, сентименталізму, поєднанням ігрової форми рококо і реалістичним баченням світу на побутовому та мовному планах.

На початку XX ст. європейські драматурги, до яких належать представники польської літератури, звертають особливу увагу на одноактну п'єсу. На думку Д. Шнетца, звернення до одноактної п'єси пов'язане в цей час насамперед з відчуттям рухливості, нестабільності, зміни епох, тому що у стиснутій за об'ємом і насиченій емоційно одноактній драмі її автори намагаються схопити момент розвитку дійсності, який стрімко змінюється, без необхідності створення великої кількості подій, введення численних дійових осіб з детальними психологічними характеристиками. У невеликій формі стає можливим для авторів виразити окремі аспекти проблем сучасності і виділити основні моменти руху свідомості та вчинків героя, не вдаючись до об'ємних роздумів і не витрачаючи на час на традиційні сюжетотворчі елементи, як експозицію, зав'язку та поступовий розвиток дії. Саме в одноактній п'єсі, як зауважують деякі дослідники, при всій модернізації її зміс-

ту вдається скористатися канонами класичної драматургії. Одноактна п'єса зі своєю замкнутістю, внутрішньої цілісності та крайнім стисненням часових і просторових характеристик підходить для реалізації класицистичних канонів єдності часу і простору. Одноактна п'єса є повною звичайною завершеною п'єсою, але без зав'язки і детального розгортання подій.

У XX ст. термін «одноактна п'єса» використовуються в драматургії також для позначення різних за обсягом та спрямованістю творів, які не мають поділу на акти і поєднують ознаки кількох жанрів або навіть виходять за межі драми. За І. Давидовою, мікро- та одноактна драматургія – це самостійна, специфічна і творчо своєрідна, цілісна і гранично цілеспрямована форма одного з видів драматургії – комедії, драми або трагедії, але ні в якому разі не «випадковий відходи» виробництва великої драматургії. Мікро- та одноактна драматургія не є окремими жанрами, а слугують кожна для позначення низки малих драматичних жанрів. До мікродраматургії належать такі жанри: інтермедія, клоунада, скетч, драматичний етюд, мініатюра, моноп'єса-монолог, театралізоване оповідання, фарс, живі картинки, мікроп'єса в театрі одного актора. До одноактної драматургії належать одноактна комедія, одноактна трагедія, одноактна драма, одноактна сатирична комедія, одноактна лірико-психологічна драма, сцени-жарти, п'єси-діалоги, драматичні етюди-діалоги [1].

Одноактним п'єсам Славомира Мрожека притаманні майже усі риси цього жанру. До найбільш відомих одноактних драм Мрожека належать твори «На повному морі», «Кароль», «Стриптиз», «Забава», «Кінолог у сум'ятті», «Чарівна ніч».

Так, дія драми «На повному морі» пов'язана з трьома особами: двома сильнішими і одним слабшим, який змушений стати наїдком для інших. Він, однак, хоче бути переконаним, що приносить себе у жертву задля вищих цілей. Оскільки відкликати призначення вже не можна – то власне той, що йде на забій, віддає перевагу вірі у свою мученицьку місію, ніж опинитися у ролі забійної худоби. Тут вписано три тематичні моделі: тоталітарна фразеологія, індоктринація жертви, а також містифікація жертвою власної ситуації.

Інший варіант містифікації і поневолення представлений у «Каролі», де для врятування

себе жертва стає не тільки спільником живодерів (це типовий механізм для формування капо у концтаборах), але й ідеологом цього «живодерства» («карольства»). На перший план виступає модель перетворення клерка у садиста.

У «Чарівній ночі» Мрожек насміхається з фантазій пересічної любові. Дія розгортається у готелі між трьома особами: двома чоловіками середнього класу у відрядженні та невідомою Третьою Особою, що приходить до них уві сні. Назагал, всі події п'єси переплутані між сном і реальністю. Як результат – коли запалюється світло – чоловіки опиняються у обіймах один одного.

У кожній з драм моделюються різні ситуації, виступають персонажі, які за словами Яна Блонського, науковця, що чиненаякраще опрацював та дослідив творчість Славомира Мрожека, заслуговують на особливу увагу. Дослідник зазначає, що винятковість дійових осіб драм полягає на їх природних та не штучних «характерах». Персонажі передусім збудовані зі стереотипів – культурних, літературних та побутових, а також, з так званих характерологічних стереотипів. Останні пов'язані саме з видовою особливістю персонажа, саме яку автор намагається передражнити або на яку орієнтується. Приміром, у п'єсі «На повному морі» імена дійових осіб характеризують їх роль у описаній ситуації – Грубий, Середній і Малий – це кат, помічник і жертва. Персонажі ці сформовані у драмі подитячому, ніби у казці, хоча зміст та смислове наповнення твору таким не можна назвати.

Джерелом сміху та комізму в кожній з драм Мрожека є передбачуваність вчинків персонажів, кожен рух яких пов'язаний із рисою, у якій він втілений. У творах письменника велику роль відіграють мовні та позамовні деталі образу дійових осіб. Ці деталі можемо назвати певними знаками або кодами, часто впізнаваними, універсальними, рідше – індивідуальними або складними для відгадування через їх тогочасне політичне наповнення чи абсурдний зміст. Подібні знаки мають свій вияв у костюмі персонажів, їхній мові, особливих виразах, зворотах, ідіолектах.

Багатою є мова Славомира Мрожека у драмах. Він опирається на скарби та надбання рідної мови, використовуючи у текстах драм різноманітні ідіоми, фразеологізми, крилаті вислови, діалектну лексику певних суспільних верств,

стилізуючи мовлення адвокатів, ремісників, партійних працівників тощо. Тому персонажі у п'єсах постають такими живими і близькими кожному глядачеві.

Загалом, говорячи про героїв драм Мрожека, Ян Блонський розподілив їх за характерною рисою, що найбільш виявляється у творах. Це поділ бінарних опозицій, що перехрещуються між собою, утворюючи заплутану сітку образів. До таких належать, наприклад:

- інтелігент – простак («Кароль», «Емігранти», «Гарбуз»);
- інтелект – тіло («На повному морі», «Танго»);
- порядок – безвладдя («Індик», «Щаслива подія»);
- лицемірство – грубість («Танго», «Кравець», «Щаслива подія»);
- балачки – дія («Стриптиз»);
- умовність – безумовність («Забава», «Бійня»);
- цивілізація – варварство («Танго», «Кравець», «Полювання на лиса»);
- зусилля – дрібниця («Танго», «Щаслива подія»);
- поезія – проза («Забава», «Кінолог в сум'ятті»);
- брехня – правда («Бійня», «Емігранти»);
- боягузтво – агресія («Стриптиз», «Кароль») [4].

Прикладом одноактної драми, у якій яскраво виражена особлива риса головного персонажа є «Полювання на лиса». Вже з назви твору дізнаємося, що у п'єсі фігурує тварина – лис. Справді, у ролі головного персонажа виступає Лис. Це самотній інтелігент, якого не розуміє так звана «маса». Власне представником такої «маси» є Півень. Образи тварин можемо трактувати як втілення універсального стереотипу, адже всім відомо, що лис уособлює хитрість, а птах, зокрема курка, півень, окрім вісника нового дня, часто порівнюють з глупством, недолугістю, обмеженістю – недаремно кажуть «курячий розум» або «курячий мозок». Образ півня або курки з'являється і в іншій одноактній п'єсі під назвою «Серенада», де курка порівнюється з жінкою, «бабою», а відомий польський фразеологізм «kura domowa» («домашня квочка») втрачаючи свою метафоричність, постає у своєму прямому значенні.

З розгорнутих ремарок п'єси, що більш нагадують частини малої прозової форми і детально описують картину навколишньої дійсності,

дізнаємося теж про зовнішній вигляд алегоричних персонажів. Так, Лис постає у вигляді високого чоловіка з рудим волоссям і вусами, одягнутим у довгу лисячу шубу, що водночас прочитається як образ польської інтелігенції. Півень, навпаки, має бути невеличким, нервовим чоловічком, «маленькою людиною», одягненою у екзотичний халат в японському стилі. Діалог двох дійових осіб з одного боку нагадує байку, з іншого – філософський платонівський діалог, але вже на самому початку розмови видимою є культурна та інтелектуальна прірва між Лисом-філософом та Півнем, замкненим у його «малому, обмеженому світі», на своєму подвір'ї, далі якого він нічого не бачить.

Драма «Полювання на лиса» наповнена великою кількістю абсурдних ситуацій, автор піддає критиці устрій та політику Народної Республіки Польща, висміює прибічників комуністичних ідей, користуючись мовною грою, викликаючи комічний ефект на рівні тексту,

ЛІТЕРАТУРА

1. Давидова І. Малі форми драматургії. К.: Мистецтво, 1966. – 140 с.
2. Докутович Б. Загадки малої драматургії. М.: Советская Россия, 1989. – 144 с.
3. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.
4. Błoński J. Wszystkie sztuki Sławomira Mrożka. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2002. – 285 st.

REFERENCES

1. Davydova I. *Small forms of drama* [Mali formy dramaturhii]. Kyiv: Art, 1966. 140 p.
2. B. Dokutovich. *Mysteries of the small drama* [Zagadki maloї dramaturgii]. Moscow: Soviet Russia, 1989. 144 p.
3. *Lexicon of general and comparative literary criticism* [Leksykon zahalnoho ta porivnialnoho literaturoznavstva]. Chernivtsi: Gold Litaviras, 2001. 636 p.
4. Blonski J. *All plays by Slavomir Mrozek*. Krakow: Wydawnictwo Literackie, 2002. 285 p.

незавершених, абсурдних фраз, несумісних недоречних реплік, створює завершений інтелектуальний драматичний твір з поставленою проблемою, комічним, алогічним розвитком подій та несподіваною, ще більш безглуздою на перший погляд, але насправді глибоко філософською кінцівкою.

Творчість Славоміра Мрожека оригінальна, його драми змушують думати, викликають значний резонанс та нікого не залишають байдужим. Мрожек – сміливий насмішник сучасності. У своїх драмах він має намір викрити всі маски, за якими приховуються вади деформованого суспільства, суспільства кривого дзеркала, яке намагається виправдати свої вчинки фальшивою свідомістю. Як результат, найяскравіше авторські замисли описати недоліки реальності, що його оточує, виявилися саме у його оригінальних, влучних, майстерно написаних одноактних п'єсах.

5. Mrozek S. *Amor*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1978 – 237 st.
6. Sidoruk E. *Antropologia i groteska w dziełach Sławomira Mrożka*. Białystok, 1995. – 116 st.
7. Sugiera M. *Dramaturgia Sławomira Mrożka*. Kraków, 1997 – 294 st.

5. Mrozek S. *Amor*. Krakow: Wydawnictwo Literackie, 1978. 237 p.
6. Sidoruk E. *Anthropology and the grotesque in the works of Slavomir Mrozek*. Bialystok 1995. 116 p.
7. Sugiera M. *Drama of Slavomir Mrozek*. Kraków, 1997. 294 p.